

Rapport

Seminar om Konvensjonelle Fiskeredskaper

Bakgrunn

Ved Havforskningsinstituttet (HI) har det i de siste årene vært liten forskningsaktivitet innen passive redskaper sammenlignet med den aktiviteten en har hatt innen aktive redskaper. Det ble derfor tatt initiativ til å arrangere et seminar med deltagelse av fiskere og redskapsforskere for å diskutere framtidige forskningsbehov innen fiske med konvensjonelle fiskeredskaper. Konklusjonene fra en slik diskusjon vil gi grunnlag for økt forskningssatsning innen denne redskapsgruppen.

Til seminaret ble det invitert fiskere som har erfaring med ulike passive redskaper (garn, line og teine), og som hadde en viss geografisk spredning. Seminaret ble holdt i Henningsvær den 1. og 2. april 2006.

Program

Dag 1, full dag, start kl. 1000:

- Orientering om FHF, handlingsplan og budsjett, Edel Åsjord.
- Kort orientering om pågående og søkte prosjekter ved HI, Svein Løkkeborg.
- Framtidsscenario: Hvilke signaler ser vi i internasjonale miljøer og institusjoner (EU, ICES, FAO)? Hvordan vil dette påvirke norsk fiskerinæring? Svein Løkkeborg.
- Kvalitet og redskapstyper, Leif Akse.
- Uformell diskusjon rundt temaet "Fremtidige forskningsbehov innen fiske med konvensjonelle redskaper".
- Sammenkomst med middag om kvelden.

Dag 2, halv dag, kl. 0900-1200:

- Inngående diskusjon av utvalgte temaer og satsingsområder identifisert under gårsdagens diskusjon.
- Hva konkret gjør vi etter dette?
- Oppsummering/konklusjon.

Referat fra seminaret

Seminaret startet med presentasjon av deltakerne og en uformell diskusjon før de tre innlederne holdt sine foredrag. I løpet av seminaret ble det diskutert en rekke viktige

problemstillinger innen fiske med line, garn og teine. Gjennom disse diskusjonene ble følgende forskningsbehov identifisert:

Bestandsestimering

- FHF ønsker aktiviteter innen metodeutvikling og ressursforvaltning av kystnære bestander. Det ble understreket at fiskerne her sitter inne med mye kunnskap om hvordan fiskeatferd og variasjoner i fordeling påvirker fangstrater til ulike fiskeredskap. Et tettere samarbeid mellom fiskere og forskere vil kunne gi mer presise estimer, og en bør her benytte kystfiskefartøyene i den eksisterende referanseflåten.
- Utbredelse og forholdet mellom kysttorsk og skrei i fangstene må undersøkes bedre.

Line

- Høy andel undermålsfisk, spesielt hyse, er til tider et problem i linefisket. Det ble diskutert om valg av agn og krok både med tanke på type og størrelse kan løse dette problemet. Forsøk har vært utført i fløytlinefiske etter hyse uten at en har oppnådd entydige resultater.
- Utvikling at et kunstig/alternativt lineagn kan gjøre linefisket mer arts- og størrelsesselektivt og vil kunne gi mer stabile priser på agn.
- Bunnline med fløytete kroker, enten ved fløyt på forsynet eller oppdrift i kroken, bør testes. Dette vil redusere agntapet og kan dermed gi økt effektivitet samt at det kan redusere problemet med kongekrabbe. Dette har vært prøvd tidligere og gitt lovende resultater for brosme og lange.
- Indikasjoner tyder på at når sild brukes som agn gir krokene som er egna med hodene bedre fangst. Dette bør undersøkes mer systematisk siden hodene vil være et billig råstoff fra for eksempel filletproduksjon av sild.
- Høttskader er den vanligste årsaken til redusert kvalitet på linefanga fisk. Et avanglingssystem med økt radius på korten er under utvikling og dette arbeidet bør videreføres. Dette systemet vil redusere omfanget av høttskader samt gi bedre arbeidsforhold og reduserte belastningsskader hos fiskerne. En forbedring av systemet vil være å senke korten ned til dekket.

Garn

- Garn som i dag selges i Norge er produsert i Asia og har dårlig kvalitet på grunn av lav bruddstyrke. Dette gir kort levetid og høyt forbruk av garn. Det er derfor et behov for garn med bedre materialkvalitet som i tillegg kan gi bedre kvalitet på fangsten og redusert brukstap.
- Grunntelna av tre-slått tau gir problemer med tvinning. Dette kan løses ved å bruke telna av flettet tau slik som på Island og i Danmark.
- Egning av garn er testet tidligere og gitt varierende resultater. Her ligger det et potensial for økte fangstrater.
- Merking/registrering av garn, innrapportering ved tap og materiale som nedbrytes etter en tid ble nevnt som mulige løsninger på problemet med tapte garn.
- Bifangst av kongekrabbe er et økende problem ettersom kongekrabben sprer seg vestover langs Finnmarkskysten. Her ble det nevnt at man har et tilsvarende problem med taskekrabbe i Midt-Norge. Luktstoffer fra krabben kan være et middel som virker frastøtende. Dette arbeidet har et aspekt av både grunnforskning og anvendt forskning som kan finansieres av henholdsvis NFR ("Havet og Kysten") og FHF.

Teine/ruse

- I Kristiansund-området leveres det årlig ca. 200 tonn levende torsk fanget med ruser, mens det i Nord-Norge ikke er tradisjon for fiske med teine og ruse.
- Tap av ruser er et problem fordi rusene på grunn av sin utforming ruller på bunnen. Teiner med ledegarn bør testes ut som et alternativ i dette fiskeriet. Feit sild kan være et effektivt agn i dette fiskeriet.
- Fiske med ruse er populært blant yngre fiskere og kan være viktig for rekruttering til fiskeryrket.
- Teiner kan leveres ut til fiskere som kan teste de under forhold som de mener er mest gunstige.
- Teine har gitt gode resultater i fiske etter brosme og lange.
- På Finnmarkskysten vil en effektiv torskeleine være et alternativ til garn som løser problemet med bifangst av kongekrabbe.
- Egning med knust taskekrabbe kan løse problemet med bifangst av krabbe i Midt-Norge.

Kvalitet

- Dette temaet ble gjenstand for en inngående diskusjon. Det ble ytret ønske om bedre oppfølging fra myndighetene gjennom økt kontroll av kvalitet, med dette måtte ikke medføre unødvendige påbud. Større fokus på kvalitet og en holdningsendring blant fiskerne må til. Fiskekjøperne må premie kvalitet med bedre pris, og produktmerking/sporing kan være et viktig virkemiddel.
- Arbeidet med å undersøke hvordan kvalitet påvirkes av faktorer som redskapstype, fangstkvantum og håndtering ombord bør videreføres.

Konklusjon

Det er ønskelig at det bevilges midler til et ”paraplyprosjekt” med tittelen ”Økt lønnsomhet for konvensjonelle redskaper”. Prioriterte temaer legges inn i prosjektet etter innspill med bakgrunn i diskusjonene på dette seminaret.